

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 405/2012-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. S. K., L., zastúpenej advokátom Mgr. T. S., V., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 3/2012, ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nto 1/2012 a jeho uznesením z 29. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. S. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2012 doručená sťažnosť JUDr. S. K., L. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. T. S., V., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 3/2012, ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nto 1/2012 a jeho uznesením z 29. februára 2012 (ďalej aj „namietané uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresná prokuratúra Spišská Nová Ves (ďalej len „okresná prokuratúra“) podala 10. januára 2012 okresnému súdu na sťažovateľku obžalobu pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona. Vec bola v zmysle rozvrhu práce pridelená sudcovi JUDr. J. S.

Podaním z 20. januára 2012 doručeným okresnému súdu 23. januára 2012 sťažovateľka navrhla, aby jej trestná vec bola postupom podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku odňatá okresnému súdu a následne prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa mimo územného obvodu krajského súdu, a to konkrétne Okresnému súdu Kežmarok, ktorý sa nachádza v územnom obvode Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „návrh z 20. januára 2012“). Krajský súd uznesením sp. zn. 6 Nto 1/2012 z 29. februára 2012 o tomto návrhu sťažovateľky rozhodol tak, že trestnú vec sťažovateľky okresnému súdu odňal a prikázal ju na prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Rožňava.

Okresný súd Rožňava prípisom sp. zn. 1 T 48/2012 z 22. marca 2012 s poukazom na návrh z 20. januára 2012 vyzval sťažovateľku, aby v lehote 10 dní písomne oznámila, či namieta, aby v jej trestnej veci rozhodoval Okresný súd Rožňava, a ak áno, tak z akých konkrétnych dôvodov.

Sťažovateľka v reakcii na prípis Okresného súdu Rožňava sp. zn. 1 T 48/2012 z 22. marca 2012 podaniami zo 4. apríla 2012 a z 24. apríla 2012 namietla uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Nto 1/2012 z 29. februára 2012 a uviedla, že výrok uznesenia krajského súdu považuje „*v celom rozsahu za nezákonný, zmätočný, nepreskúmatel'ný a teda nespôsobilý vyvolať žiadne právne účinky*“.

Sťažovateľka zastáva názor, že o jej návrhu z 20. januára 2012 mal rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), keďže tento je obom súdom (okresnému súdu a Okresnému súdu Kežmarok) najbližšie spoločne nadriadený. Takýto postup vyplýva podľa nej z ustanovenia § 23 ods. 1 Trestného poriadku, a preto nemal o delegácii rozhodovať krajský súd, dôvodí sťažovateľka. Sťažovateľka poukazuje na fakt, že samotný krajský súd v namietanom uznesení skonštatoval, že nemá právomoc rozhodnúť o návrhu sťažovateľky z 20. januára 2012, a napriek tomu vo veci rozhodol.

Podľa názoru sťažovateľky pochybil už samotný okresný súd, keď vec predložil na rozhodnutie krajskému súdu, a nie najvyššiemu súdu. Povinnosťou krajského súdu bolo podľa presvedčenia sťažovateľky vec *„postúpiť na rozhodnutie na Najvyšší súd SR do Bratislavy“*.

Z vyjadrenia sťažovateľky z 22. júla 2012, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 25. júla 2012, okrem iného vyplýva, že sťažovateľka na podanej sťažnosti trvá. Sťažovateľka tvrdí, že bez ohľadu na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Ndt 6/2012 z 22. mája 2012, v čase podania jej sťažnosti *„bolo a je nesporné, že postupom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi v konaní pod č. 1 T 3/2012 a postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 6 Nto 1/2012-324 IČS: 7612010026 z 29. 02. 2012, boli porušené moje základné ústavné práva...“*.

Vzhľadom na skutočnosti uvedené v sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o nej nálezom takto rozhodol:

„1. Ústavný súd SR vyhovuje v celom rozsahu podanej sťažnosti a vyslovuje, že postupom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi v konaní pod č. 1 T 3/2012 a postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 6 Nto 1/2012-324 IČS: 7612010026 z 29. 02. 2012, boli porušené základné ústavné práva sťažovateľky JUDr. S. K. a to: základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a preto Ústavný súd SR zrušuje v celom rozsahu uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. 6 Nto 1/2012-324 IČS: 7612010026 z 29. 02. 2012 a vec vracia Okresnému súdu v Spišskej Novej

Vsi na ďalšie konanie s tým, aby návrh sťažovateľky na odňatie a prikázanie veci inému súdu z 20. 01. 2012 postúpil tento súd na prejednanie a rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR.

2. Ústavný súd súčasne priznáva sťažovateľke JUDr. S. K. finančné zadostučinenie v celkovej výške 20 000,- Eur (slovom: dvadsaťtisíc eur), ktoré sú povinní porušovatelia jej základných ústavných práv – Okresný súd v Spišskej Novej Vsi a Krajský súd v Košiciach vyplatiť jej spoločne a nerozdielne naraz v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veci podanej sťažnosti a to poštovou zloženkou na adresu jej trvalého bydliska.

3. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke trovy konania a právneho zastúpenia, ktoré budú z jej strany vyčíslené v lehote do 3 dní odo dňa prevzatia výzvy z Ústavného súdu SR.“

Sťažovateľka zároveň požiadala ústavný súd o anonymizáciu jej osobných údajov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa § 23 ods. Trestného poriadku z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Kľúčová námietka sťažovateľky spočíva v tom, že o odňatí jej trestnej veci okresnému súdu a prikázaní inému súdu toho istého druhu a stupňa nemal rozhodovať krajský súd, ale najvyšší súd, keďže sťažovateľka žiadala jej trestnú vec prikázať na rozhodovanie okresnému súdu so sídlom mimo územného obvodu krajského súdu, konkrétne Okresnému súdu Kežmarok.

V namietanom uznesení krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„V zmysle rozvrhu práce na rok 2012 vec bola zákonným spôsobom pridelená na rozhodnutie sudcovi JUDr. J. S., ktorý vec predložil krajskému súdu v konečnom dôsledku s návrhom na jej odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. inému okresnému súdu v obvode Krajského súdu v Košiciach.

K tomuto návrhu sa pripojila samotná obvinená JUDr. S. K., ktorá obsiahlo odôvodňuje svoj návrh s tým, že v konečnom dôsledku žiada, aby vec bola prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Kežmarok.

Sudca JUDr. J. S. k svojmu návrhu pripojil aj stanovisko sudcov pôsobiacich na tomto okresnom súde (č. l. 37 – 309).

... Krajský súd preskúmal návrh sudcu okresného súdu, ako aj celý obsah spisového materiálu a dospel k záveru, že návrh na odňatie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves a jej prikázanie inému súdu je dôvodný.

... K návrhu obvinenej JUDr. S. K., aby vec po jej odňatí Okresnému súdu Spišská Nová Ves bola prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Kežmarku je potrebné uviesť, že Krajský súd v Košiciach, ako súd v tomto prípade sťažnostný takúto právomoc, resp. kompetenciu nemá lebo im nie je spoločne nadriadený (§ 22 Tr. por.).“

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že Okresný súd Rožňava 7. mája 2012 predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o návrhu sťažovateľky na odňatie a prikázanie veci okresnému súdu mimo územného obvodu krajského súdu.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Ndt 6/2012 z 22. mája 2012 rozhodol, že trestná vec sťažovateľky vedená na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 1 T 48/2012 sa tomuto súdu neodníma.

V odôvodnení označeného uznesenia najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

«V prvom rade treba uviesť, že Okresný súd Spišská Nová Ves nemal predkladať spisový materiál na rozhodnutie krajskému súdu a pokiaľ bol aj tento predložený, Krajský súd v Košiciach rozhodovať nemal, čo sám aj vo svojom rozhodnutí v závere uviedol („... Krajský súd v Košiciach, ako súd v tomto prípade sťažnostný, takúto právomoc, resp. kompetenciu nemá, lebo im nie je spoločne nadriadený“.).

Pokiaľ už však krajský súd rozhodol, Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vzťahu k jeho rozhodnutiu nie je prieskumným orgánom. Obvinenou navrhovaný petit, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie krajského súdu, je nesprávny (nevykonateľný), pretože takýto postup by prichádzal do úvahy iba v prípade rozhodovania o opravnom prostriedku, ktorým však návrh na delegáciu nie je. Účinky jeho uznesenia Najvyšší súd Slovenskej republiky by mohol eliminovať len ďalšou delegáciou trestnej veci z Okresného súdu Rožňava na iný okresný súd.

Preto úlohou v tomto konaní nebolo skúmať správnosť rozhodnutia krajského súdu, ale rozhodnúť, či existuje nejaký dôležitý zákonný dôvod na odňatie predmetnej veci Okresnému súdu Rožňava a jej prikázanie inému okresnému súdu v sídle (správne má byť mimo sídla – pozn.) Krajského súdu v Košiciach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Okresnému súdu Rožňava a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.»

Sťažovateľka sa svojím návrhom z 20. januára 2012 domáhala odňatia jej trestnej veci okresnému súdu a jej prikázania inému okresnému súdu mimo územného obvodu krajského súdu. Keďže sa sťažovateľka domáhala delegácie svojej trestnej veci na okresný súd mimo územného obvodu krajského súdu, bol najbližšie spoločne nadriadeným súdom

v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku najvyšší súd, ktorý, ako tvrdí sťažovateľka, mal o delegácii rozhodnúť.

Zo skutkových okolností posudzovanej veci vyplýva, že v konečnom dôsledku rozhodoval o návrhu sťažovateľky na delegáciu jej trestnej veci na okresný súd mimo územného obvodu krajského súdu najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Ndt 6/2012 z 22. mája 2012 tak, ako to požadovala, a tak, ako to vyplýva aj z § 23 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd v danom prípade nebol vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému uzneseniu krajského súdu prieskumným orgánom, čo však nemení nič na skutočnosti, že v konečnom dôsledku bolo o návrhu sťažovateľky, ktorým sa domáhala delegácie svojej trestnej veci na okresný súd mimo územného obvodu krajského súdu, rozhodnuté vecne príslušným súdom. Za daných okolností podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd poskytol sťažovateľke dostatočnú ochranu jej základného práva na súdnu ochranu. Na tomto konštatovaní nič nemení skutočnosť, že jej návrhu, aby vec bola prikázaná na prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Kežmarok, nevyhovelo.

V nadväznosti na dosiaľ uvedené ústavný súd poukazuje na svoju prechádzajúcu judikatúru, podľa ktorej, pokiaľ bola náprava vo veci sťažovateľa vykonaná v rámci všeobecného súdnictva, ústavný súd v zásade nemôže vysloviť porušenie v sťažnosti označeného základného práva (m. m. I. ÚS 191/06, IV. ÚS 263/08, IV. ÚS 433/2011).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. augusta 2012